

MENINIO SKAITYMO KONKURSO

„Tylios sienos, žodžių paliestos“

NUOSTATAI

2022 m.

I. BENDROJI DALIS

1. Meninio skaitymo konkurso „Tylios sienos, žodžių paliestos“ (toliau – Konkursas) nuostatai reglamentuoja reikalavimus dalyviams, konkurso organizavimo, darbų vertinimo ir apdovanojimo tvarką.
2. Konkursą organizuoja Kauno IX forto muziejus (toliau – Muziejus).
3. Informacija apie konkursą skelbiama Muziejaus interneto tinklapyje, socialiniame tinkle Facebook ir kitose masinio informavimo priemonėse.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Konkurso tikslas: ugdyti įvairiapusę – šalies istorijai, kultūrai, kalbai neabejingą, kūrybingą, žingeidžią, iniciatyvią, eruditišką, mąstančią ir iškalbingą – asmenybę.
5. Konkurso uždaviniai:
 - 5.1. skatinti mokinius domėtis literatūra;
 - 5.2. ugdyti mokinių kūrybiškumą;
 - 5.3. plėsti mokinių Lietuvos bei pasaulio istorijos pažinimo lauką;
 - 5.4. stiprinti mokinių sceninės raiškos bei viešojo pasirodymo gebėjimus;
 - 5.5. ugdyti mokinių meninio žodžio suvokimą ir gebėjimą (iš)komunikuoti, perteikti kūrinį;
 - 5.6. puoselėti mokinių verbalinės raiškos (retorikos, kalbos/tarties kultūros) įgūdžius.

III. KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA

6. Konkurse gali dalyvauti visų tipų Lietuvos mokyklų 5–12 klasių mokiniai.
7. **Skaitovai privalo skaityti DU KŪRINIUS, atspindinčius dviejų totalitarinių režimų istorinį kontekstą, anuometines realijas ir aktualijas, Lietuvos bei jos gyventojų patyrimus: po vieną iš kiekvieno – nacistinės ir sovietinės okupacijos – laikotarpių.**

8. Skaitovo pasirodymo trukmė: 3–5 min. vienam kūriniiui (bendra pasirodymo trukmė negali viršyti 10 min.).
9. Jei skaitovas viršija nurodytą programos trukmę, vertinimo komisija turi teisę programą nutraukti.
10. Skaitovų konkurso dalyviai vertinami dviejose amžiaus grupėse: 5–8 klasių ir 9–12 klasių, visiems dalyvaujant viename sraute.
11. Konkursas yra vieno etapo.
12. **Paraiškas dalyvauti Konkurse galima pateikti internete iki SPALIO 12 d. (įmtinai),** paspaudus aktyvią nuorodą: [REGISTRACIJOS FORMA](#)

IV. KONKURSO VERTINIMAS

12. Konkurso dalyvius vertina komisija, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 nariai.
13. Konkurso laimėtojai ir jų mokytojai apdovanojami diplomais ir atminimo dovanėlėmis.

V. VERTINIMO KRITERIJAI

14. Pasirinkto kūrinio literatūrinė, kultūrinė, istorinė bei meninė vertė.

- 14.1. Kūrinio fragmentacijos kokybė – pasirinktos ištraukos išbaigtumas, turintis pasakojimui būdingus elementus: ekspoziciją, užuomazgą, eigą, kulminaciją, atomazgą, užsklandą (epilogą).
- 14.2. Kūrinio (ištraukos) pagrindinės minties / idėjos aiškumas, suprantamumas.
- 14.3. Kūrinio atitikimas skaitovo amžiui, gyvenimo patirčiai, charakterio (būdo) bruožams, balso ypatybėms (aukščio, intensyvumo, tembro savybėms).
- 14.4. Kūrinio reprezentatyvumas – atitikimas Konkurso temai ir bendriesiems reikalavimams: atspindėti dviejų totalitarinių režimų laikotarpius, okupacijų realijas bei aktualijas, žmonių patirtis.

15. Skaitovo sceninės raiškos gebėjimai.

- 15.1. Sceninis įvaizdis – reprezentatyvi išvaizda bei elgsena.
- 15.2. Aktoriniai gebėjimai bei vaidybinės raiškos elementai, atitinkantys skaitomo kūrinio turinį.
- 15.3. Sceninė estetika – judesių darna, taisyklinga laikysena, kūno motorika, raumenų valdymas.
- 15.4. Komunikatyvumas – santykis / kontaktas su auditorija, pastanga patraukti bei išlaikyti klausytojų dėmesį.

15.5. Kiti sceninę raišką grindžiantys gebėjimai – kūrinio prezentacija (pateikimas), įsijautimas, emocijos perteikimas, erdvės pojūtis, dramatinė (savi)raiška, sceninė etika.

16. Skaitovo kalbinės raiškos gebėjimai.

16.1. Retoriniai, oratorystės meno gebėjimai – estetiškai paveikaus, aiškaus, įtaigaus kalbėjimo, žodinio veiksmo įgūdžiai.

16.2. Sąmoningumas kalbant – aiškus kūrinio supratimas ir tinkamas interpretavimas, teisingai dėliojami prasminiai akcentai, loginės pauzės ir kirčiai.

16.3. Kalbėjimo stilius ir maniera – kalbėjimo tempas, ritmika, dikcija ir artikuliacija (garsų, skiemenų, žodžių tartis), taisyklingas kvėpavimas.

16.4. Balso aparato valdymo gebėjimai ir galimybės – garsinė moduliacija, tonalumas, koloritas, melodika, tembras.

16.5. Kalbos kultūra.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Organizatorius turi teisę keisti ir pildyti Konkurso nuostatus iš anksto apie tai informavę dalyvius.

18. Vienas mokytojas gali ruošti ne daugiau kaip 1 mokinį.

19. Prie nuostatų pridedami priedai: Priedas Nr. 1 Rekomenduojamų autorių sąrašas.

20. Siekiant užtikrinti saugumą, į Konkursą registruojama ne daugiau nei 32 dalyvių.

21. Siekiant įprasminti vietos istorinę atmintį, rekomenduojame rinktis kūrinius, atskleidžiančius permainas, kurias kraštui ir žmonėms atnešė abu totalitariniai režimai: skausmingos patirtys, virsmo momentai, lemtingi pokyčiai sąmonėse, likimuose, teritorijose...

22. Reaguojant į pandemiją dėl Covid-19 viruso Lietuvoje, Organizatorius turi teisę keisti Konkurso datą, perkeliant ją į vėlesnį laikotarpį, kai būtų sumažėjusi viruso plitimo grėsmė. Apie tai konkurso organizatoriai dalyvius informuos atskirai.

Priedas Nr. 1
REKOMENDUOJAMŲ AUTORIŲ SĄRAŠAS

Literatūra apie žydų tautos istoriją, vertybes, skaudulius
(nacistinio režimo kontekste, okupacijos fone)

1. Trudi Birger
2. Jochananas Fainas
3. Levas Feigelovičius
4. Mironas Ginkas („Per spygliuotą vielą“)
5. Stasys Yla („Žmonės ir žvėrys“)
6. Grigorijus Kanovičius
7. Abraamas Karpinovičius
8. Herman Kruk
9. Silvija Lomsargytė-Pulkienė
10. Icchokas Meras
11. Matilda Olkinaitė
12. Violeta Palčinskaitė
13. Sigitas Parulskis
14. Maša Rolnikaitė
15. Icchokas Rudaševskis („Vilniaus geto dienoraštis“)
16. Kazimir Sakowicz („Panerių dienoraštis“)
17. Balys Sruoga („Dievų miškas“)
18. Abraomas Suckeveris (Eilėraščių rinkiniai)
19. Saulius Šaltenis
20. Grigorijus Šuras
21. Avraham Tory („Kauno getas: diena po dienos“)
22. Markas Zingeris (Apsakymai)

Sovietmetis literatūroje, arba Literatūra apie sovietmetį

1. Onutė Alksninytė-Garbštienė
2. Juozas Aputis
3. Ričardas Gavelis
4. Romualdas Granauskas
5. Dalia Grinkevičiūtė
6. Jurgis Jankus
7. Vidmantė Jasukaitytė
8. Marius Katiliškis
9. Bronius Krivickas
10. Jurgis Kunčinas
11. Algirdas Landsbergis
12. Juozas Lukša-Daumantas
13. Marcelijus Martinaitis („Mes gyvenome“)
14. Birutė Pūkelevičiūtė
15. Adolfas Ramanauskas-Vanagas
16. Vincas Ramonas (tikr. Vincas Ramanauskas)
17. Alė Rūta (tikr. Elena Viktorija Nakaitė-Arbienė)
18. Ruta Sepetys
19. Renata Šerelytė
20. Alvydas Šlepikas
21. Joana Ulinauskaitė-Mureikienė
22. Aldona Žemaitytė („Amžino įšalo žemėje“)
23. Justinas Žilinskas

Šie autoriai ir jų kūriniai yra tik rekomendacijos. Jei nerasite sau artimų tekstų, siūlome rinktis bet kurio kito autoriaus tekstą, atskleidžiantį permainas, kurias kraštui ir žmonėms atnešė abu totalitariniai režimai: skausmingas patirtis, virsmo momentus, lemtingus pokyčius sąmonėse, likimuose, teritorijose...